

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 21. april 2006
Kontor: 2.ø.kt.
J.nr.: 2006-2400-39
Sagsbeh.: TJ/BS
Fil-navn: Alm del spm 60

Besvarelse af spørgsmål nr. 60 (Alm. del), som Kommunaludvalget har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 2. marts 2006

Spørgsmål nr. 60:

"Der bedes givet en oversigt over de særordninger, der videreføres med den ny aftale om en udligningsreform, med angivelse af deres omfang (og fordeling opgjort på sammenlagte kommuner med de fornødne afrundinger) i 2007 og deres samlede omfang i 2007 og 2008."

Svar på spørgsmål nr. 60:

Af aftalen om en finansieringsreform fra februar 2006 fremgår, at der med det nye finansieringsystem afskaffes en række særordninger. Det beløbsmæssige omfang af de ordninger, der afskaffes, er gengivet i aftalens bilag B, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Afskaffelse af hidtidige særordninger, mio. kr. (2005-niveau)

Overgangstilskud vedr. refusionsomlægninger	50,5
Overgangstilskud vedr. specialundervisning	20,9
Refusionstilskud vedr. grundtakstområdet	6.248,9
Børne- og familietilskud vedr. grundtakstområdet	1.201,8
Overgangstilskud til København og Frederiksberg vedr. grundtakstområdet	945,1
Tilskud vedr. 12 promille loftet på produktionsjord	174,3
Udligningstillæg	419,8
Tilskud vedr. belastning på overførselsområdet	1.000,0
Tilskud til ø-kommuner 1)	26,4
Tilskud til løsning af boligsociale opgaver	44,5
Boligstøtteudligning i hovedstadsområdet 2)	0
Udligningsordning vedr. kommuner, der modtager asylansøgere 3)	0
I alt	10.132,2

1) Det nuværende tilskud til kommunerne på Ærø, Samsø og Læsø er halveret, da den nye udligningsordning tilgodeser disse kommuner set under ét.

2) Udligningsomfanget i denne ordning er 1.559,6 mio.kr. i 2006.

3) Udligningsomfanget i denne ordning er 12,0 mio.kr. i 2006.

De nævnte særordninger er tilskud, som fordeles efter særlige fordelingsnøgler, men afskaffelsen indebærer, at beløbet fremover vil blive fordelt som led i det generelle tilskudssystem. Ændringerne i tilskuds- og udligningsordningerne vil blive gennemført i 2007.

ningssystemet sigter mod at kompensere kommunerne på en sådan måde, at afskaffelsen af særordningerne ikke får store byrdefordelingsmæssige virkninger.

Fremover vil der på det kommunale område imidlertid fortsat bestå en lang række statslige tilskuds- og refusionsordninger fordelt på en række ministerområder.

Der vil således navnlig fortsat være refusionsordninger på overførselsområdet, herunder refusion af udgifter til sygedagpenge, førtidspension, kontanthjælp osv. Endvidere fastsættes der ofte på finansloven og i den øvrige lovgivning særlige tilskudsordninger, f.eks. som led i aftaler om satspuljen.

Disse ordninger berøres ikke af finansieringsaftalen. Ved implementeringen af finansieringsaftalen i lovforslag nr. L 194 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner indgår imidlertid nogle udlignings- og tilskudsordninger, hvor tilskuddet ikke fordeles som en del af det samlede statstilskud. Det drejer sig om nedenstående ordninger, der alle er anført i 2006-niveau, bortset fra tilskud efter § 22, stk. 1, som er anført i 2005-niveau og tilskuddene efter § 16 og § 38, stk. 8, der begge er fastsat i 2007-niveau:

- Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner – 180 mio.kr. (§ 16)
- Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuners udgifter til medfinansiering af EU-støtteordninger – 18,1 mio.kr. (§ 17)
- Tilskud til ældreområdet – 554,6 mio.kr. (§ 18)
- Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder – 307,4 mio.kr. (§ 19)
- Tilskud til kommuner med mindre øer - 71,7 mio.kr. (§ 20)
- Tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse – 58,9 mio.kr. (§ 21)
- Tilskud til kommunernes merudgiftsbehov vedrørende flygtninge og indvandrere – 2.710,1 mio. kr. (§ 22, stk. 1)
- Forhøjelse af tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner i 2007 – 150 mio.kr. (§ 38, stk. 8)

Hertil kommer, at der som led i overgangsordningerne i de første år omfordeles beløb mellem kommuner, der har gevinst henholdsvis tab på finansieringsreformen på over 1 procent af beskatningsgrundlaget.

Det bemærkes, at der for samtlige de nævnte ordninger, bortset fra tilskud til medfinansiering af EU-støtteordninger, er tale om generelle tilskud, der ikke er bundet til bestemte udgifter, men som kan anvendes frit af de enkelte kommuner, selv om de fordeles efter særlige kriterier. Der er således tale om ordninger, der skal søge at afhjælpe sådanne særlige udgiftsbehov, som ikke opfanges fuldt ud af det generelle system.

Tilskudsordningen til ældreområdet i § 18 er en uændret videreførelse af den nuværende ordning.

For så vidt angår tilskudsordningerne i §§ 16-19 videreføres disse på et stort set uændret niveau. Ligeledes svarer den midlertidige tilskudsforhøjelse i 2007 (§ 38, stk. 8) til den midlertidige forhøjelse i 2006. Det er endnu ikke muligt at sige noget præcist om fordelingen af tilskudspuljerne til særligt vanskeligt stillede kommuner, idet der dog kan henvises til de intentioner om fordelingen, der fremgår af finansieringsaftalens bilag B. Det fremgår bl.a. heraf, at behovet for særtilskud varierer mellem kommunerne fra år til år, og at fordelingen af særtilskudsmidler vil ske efter en konkret vurdering af de aktuelle forhold. Det fremgår endvidere, at det forventes, at puljerne vil blive fordelt på en relativt lavere andel af kommunerne end i dag. Dette indebærer, at ministeren ikke vil være bundet af hidtidige kriterier for tilskud, men vil kunne fordele ud fra en konkret vurdering af kommunernes aktuelle økonomiske situation.

I aftalens bilag C er endvidere specificeret udvælgelseskriterier for, hvilke kommuner der som led i en udviklingsaftale kan opnå tilsagn om flerårige tilskud fra særtilskudspuljen.

Med hensyn til ordningerne efter §§ 20-22 er i vedlagte tabel imidlertid søgt opstillet en sammenligning af tilskudsbeløb før og efter reformen fordelt på de nye kommuner. For 2007 er der tale om foreløbige tal.

Sammenligningen består i følgende:

- For tilskud til mindre øer en opgørelse af drifts- og ydelsesstøtte efter den hidtidige færgestøtteordning tillagt faste tilskud ydet af særtilskudspuljen til kommuner med tillagte øer sammenholdt med det forventede tilskud efter lovforslagets § 20. For de hidtidige tilskud er der tale om en opgørelse baseret på de udbetalte tilskud i 2004.
- For tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse er der foretaget en sammenligning, hvor det nuværende tilskud til Samsø, Læsø og Ærø alene indgår med halvdelen svarende til den del, der ikke er omlagt til bloktilskuddet. Disse beløb sammenholdes med de beløb, som fordeles i 2007 til de tre øer, jf. lovforslagets § 38, stk. 6. For Bornholm er forudsat, at tilskuddet før og efter ændringer svarer til det foreslåede niveau i lovforslagets § 21, stk. 3, idet den resterende del af det nuværende tilskud til Bornholm forudsættes at vedrøre sygehusopgaven. I begge tilfælde er beløbene vist i 2005-niveau.
- For tilskud til merudgifter vedrørende flygtninge og indvandrere er vist det tilskud, der i dag fordeles til kommunerne til dækning af merudgifter til flygtninge og indvandrere efter den nuværende lovs § 21, stk. 2, sammenholdt med den tilsvarende nye ordning efter lovforslagets § 22, stk. 1, hvor personafgrænsning og tilskudssatser er ændret. Sammenligningen er for begge fordelinger baseret på data fra 2005. Beløbene er vist i 2005-niveau. Den særlige tilskudsordning vedrørende flygtninge indgår ikke i sammenligningen (oprettholdes uændret).

Det bemærkes, at forskellene i tilskudsfordelingen for de nævnte ordninger alle er indregnet i de samlede byrdefordelingsmæssige virkninger af finansieringsaftalen, jf. lovforslagets bilag 1.

Det bemærkes endvidere, at belysningen af tilskudsfordelingen efter reformen ikke er opdelt på 2007 og 2008. Det er således ikke på nuværende tidspunkt muligt at sige noget nærmere om, hvad udviklingen i tilskudskriterier mv. vil betyde for tilskudsfordelingen i de kommende år.